

บทที่ ๓

บทบาทและความสัมพันธ์ระหว่างหน่วยงานต่อต้าน การก่อการร้ายสากล

บทนี้มีความมุ่งหมายเพื่อแนะนำหน่วยงานและบทบาทที่เกี่ยวข้องกับการต่อต้านการก่อการร้าย ตามที่ระบุไว้ในคู่มือปฏิบัติการร่วมในการต่อต้านการก่อการร้ายสากล พ.ศ.๒๕๔๗ และนโยบายป้องกันและแก้ไขปัญหการก่อการร้าย พ.ศ.๒๕๔๕ โดยแสดงให้เห็นความสัมพันธ์และการประสานความร่วมมือระหว่างหน่วยงาน อย่างไรก็ตาม จากภัยคุกคามของการก่อการร้ายได้พัฒนารูปแบบและเทคนิคการปฏิบัติอย่างมากในช่วงเวลาที่ผ่านมา ซึ่งหลายหน่วยงานที่มีความตระหนักในภัยคุกคามได้พัฒนาบทบาทของหน่วยงานไปแล้ว ก่อนที่จะมีการปรับปรุงนโยบายป้องกันและแก้ไขปัญหการก่อการร้าย พ.ศ.๒๕๔๕ และ คู่มือปฏิบัติการร่วมในการต่อต้านการก่อการร้ายสากล พ.ศ.๒๕๔๗ ซึ่งผู้วิจัยได้สำรวจและรวบรวมมาแล้วด้วย

นอกจากนั้น เพื่อประโยชน์ในแง่ข้อมูลการวิจัย ผู้วิจัยได้เพิ่มเติมแนวความคิดในการกำหนดบทบาทและจัดความรับผิดชอบ เฉพาะประเด็นที่น่าสนใจ ที่มีหน่วยต่อต้านการก่อการร้ายในต่างประเทศปฏิบัติแล้วเพิ่มเติมไว้ด้วย

หน่วยงาน และการแบ่งกลุ่มหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการต่อต้านการก่อการร้าย สากล

๑. หน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการต่อต้านการก่อการร้ายสากล มีทั้งสิ้น ๒๑ หน่วย แต่ละหน่วยมีบทบาทดังนี้

๑.๑ สำนักงานสภาพความมั่นคงแห่งชาติ (สมช.)

ทำหน้าที่เป็นฝ่ายเลขานุการ นอก. เมื่อพิจารณาว่า เหตุการณ์ที่เกิดขึ้นเป็นการก่อการร้ายสากล ให้ดำเนินการจัดประชุม นอก. เพื่อดำเนินการแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นตามขั้นตอนการปฏิบัติ และการใช้กลไกในการแก้ไขปัญหา และในกรณีที่เหตุการณ์การก่อการร้ายสากล มีเรื่อง

* คณะกรรมการนโยบายและอำนวยการแก้ไขปัญหการก่อการร้ายสากล สำนักนายกรัฐมนตรี. นโยบายการป้องกันและแก้ไขปัญหการก่อการร้าย พ.ศ.๒๕๔๕. เอกสารลับมาก. และ ศูนย์ปฏิบัติการต่อต้านการก่อการร้ายสากล. คู่มือปฏิบัติการร่วมในการต่อต้านการก่อการร้ายสากล พ.ศ.๒๕๔๗. เอกสารลับมาก.

ของการก่อวินาศกรรมที่ส่งผลกระทบอย่างรุนแรงเข้าเกี่ยวข้อง ให้สำนักงานสภาความมั่นคงแห่งชาติ พิจารณาจังหวะเวลาประกอบกับสถานการณ์ในการประสานงาน เพื่อการริเริ่มปฏิบัติการแก้ไขปัญหาดังกล่าวตามที่กำหนดในนโยบายการป้องกันและแก้ไขปัญหาคือการก่อการร้าย รวมถึงการจัดประชุมสภาความมั่นคงแห่งชาติ เพื่ออำนวยความสะดวกแก้ไขปัญหาดังกล่าว ทั้งนี้เพื่อให้การดำเนินการแก้ไขปัญหาคือการก่อวินาศกรรมที่ส่งผลกระทบอย่างรุนแรง ได้ประสานกับการดำเนินการต่อต้านการก่อการร้ายสากลอย่างเหมาะสม หนึ่งในห้วงก่อนหน้าเกิดเหตุการณ์การก่อการร้ายสากล สมช. มีบทบาทในการพิจารณาปรับปรุงนโยบายการแก้ไขปัญหาคือการก่อการร้ายสากลให้ทันต่อเหตุการณ์ และมีประสิทธิภาพสูงสุด

๑.๒ สำนักข่าวกรองแห่งชาติ (สขช.)

ปฏิบัติงานด้านการข่าวตั้งแต่ในยามปกติเพื่อประเมินสถานการณ์การก่อการร้ายสากลอย่างต่อเนื่อง เฝ้าระวัง ติดตามสถานการณ์เพื่อให้รู้ล่วงหน้าเกี่ยวกับความเคลื่อนไหว วัตถุประสงค์ และเป้าหมายของขบวนการก่อการร้ายสากลและผู้ให้การสนับสนุน และสนับสนุนข่าวกรองการก่อการร้ายสากลให้กับ นอก. อกรส. สดก. และหน่วยที่เกี่ยวข้อง นอกจากนี้ยังมีบทบาทในการกำหนดมาตรการป้องกันในเรื่องของข่าว การติดตามเป้าหมายกลุ่มผู้ก่อการร้าย และการให้ข่าวกรองที่เกี่ยวข้องกับการเคลื่อนไหวของกลุ่มผู้ก่อการร้ายหรือกลุ่มสนับสนุน

๑.๓ สำนักงบประมาณ (สงป.)

พิจารณาสนับสนุนงบประมาณเป็นกรณีพิเศษ เมื่อเกิดเหตุการณ์การก่อการร้ายสากล หรือเมื่อมีภารกิจอื่นที่ นอก. มอบหมาย

๑.๔ กรมประชาสัมพันธ์ (ปชส.)

ดำเนินการให้ความรู้ความเข้าใจแก่สื่อมวลชน เพื่อสร้างความร่วมมือแก่ทางราชการ ประสานงานการประชาสัมพันธ์กับส่วนราชการที่เกี่ยวข้อง เตรียมความพร้อมด้านวัสดุ ครุภัณฑ์และงบประมาณ และเมื่อเกิดเหตุการณ์ให้จัดศูนย์ปฏิบัติการประชาสัมพันธ์ ดำเนินการตามแผนประชาสัมพันธ์ยามวิกฤตและตามแผนการปฏิบัติการจิตวิทยาเชิงรุก ต่อสถานการณ์การก่อการร้ายสากลของคณะกรรมการปฏิบัติการจิตวิทยาแห่งชาติ

๑.๕ กระทรวงกลาโหม (กห.)

สนับสนุนการต่อต้านการก่อการร้ายสากลตามที่ได้รับร้องขอตามความเหมาะสม ประสานกับส่วนราชการที่เกี่ยวข้องในการแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสาร และการติดตามสถานการณ์การก่อการร้ายสากล และให้กองบัญชาการทหารสูงสุด จัดตั้ง สจร. อกรส. และ นอก. จัดประชุม อกรส. เพื่อติดตามสถานการณ์ อำนาจการ ประสานงาน และให้ข้อเสนอต่อ นอก. ปฏิบัติงานด้านการข่าว การเฝ้าตรวจ การรวบรวมข้อมูลข่าวสาร การติดตามสถานการณ์เพื่อติดตาม

ความเคลื่อนไหว วัตถุประสงค์ และเป้าหมายของขบวนการก่อการร้ายสากล รวมทั้งผู้ให้การสนับสนุนเพื่อที่จะใช้อำนาจอประเทศไทยเป็นพื้นที่ปฏิบัติการ ให้ ศตค.จัดเตรียมแผนปฏิบัติการที่เกี่ยวข้อง และขึ้นการควบคุมทางการบังคับบัญชา กับ นอก. เมื่อเกิดเหตุการณ์ จัดเตรียมกำลังหน่วยปฏิบัติการพิเศษ และหน่วยสนับสนุนอื่นๆ และให้ขึ้นควบคุมทางยุทธการต่อ ศตค.เมื่อเกิดเหตุการณ์ และสนับสนุนการต่อต้านการก่อการร้ายสากลตามที่ได้รับร้องขอ

๑.๖ กระทรวงการต่างประเทศ (กต.)

สนับสนุนการต่อต้านการก่อการร้ายสากลตามที่ได้รับร้องขอตามความเหมาะสม แจ้งข่าวเหตุการณ์การก่อการร้ายสากลที่เกิดขึ้นในต่างประเทศ ซึ่งเกี่ยวข้องกับบุคคลหรือทรัพย์สินของประเทศไทยให้กับ ศตค. และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทราบในโอกาสแรก และติดตามสถานการณ์การก่อการร้ายสากลดังกล่าวอย่างต่อเนื่อง และแจ้งข้อมูลข่าวสาร เหตุการณ์การก่อการร้ายสากลที่เกิดขึ้นในประเทศไทยให้กับต่างประเทศ องค์การนานาชาติทราบตามความเหมาะสม และทำความเข้าใจและสร้างความชอบธรรมให้กับประเทศไทยในการแก้ปัญหาการก่อการร้ายสากล นอกจากนั้นยังมีบทบาทสนับสนุนด้านกฎหมายระหว่างประเทศ เช่น อนุสัญญาหรือข่าวสารต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับการก่อการร้าย

๑.๗ กระทรวงมหาดไทย (มท.)

สนับสนุนการต่อต้านการก่อการร้ายสากลตามที่ได้รับร้องขอตามความเหมาะสม แสวงประโยชน์จากระบบปฏิบัติงานของกระทรวง เพื่อให้ได้ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการก่อการร้ายสากล และแจ้งให้หน่วยที่เกี่ยวข้องทราบอย่างทันเวลา ประสานงาน อำนาจการและดำเนินการให้องค์กรรัฐวิสาหกิจ และภาคเอกชนมีความเข้มแข็งในการรักษาความปลอดภัยต่อสถานที่และบุคคลสำคัญ ด้วยการจัดให้มีแผนการปฏิบัติและมีการซักซ้อมอย่างเหมาะสม ประสานงาน อำนาจการ และดำเนินการให้องค์กรท้องถิ่นที่เกี่ยวข้องมีความเข้าใจในบทบาทหน้าที่ของตนในการเผชิญเหตุเบื้องต้นเมื่อเกิดเหตุการณ์การก่อการร้าย และเป็นหน่วยหลักในการดำเนินการเพื่อฟื้นฟูบูรณะทรัพย์สินอาคารสถานที่ และการช่วยเหลือประชาชนผู้ได้รับผลกระทบจากการก่อการร้ายสากล โดยประสานขอรับการสนับสนุนจากหน่วยงานอื่นๆ ตามความเหมาะสม

๑.๘ กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย (ปภ.)

มีบทบาทสนับสนุนเครื่องมือในการเข้าปฏิบัติการกิจ เช่น การลำเลียง การอพยพและการให้แสงสว่าง ให้ข้อเสนอแนะในการอพยพประชาชนในพื้นที่ การบูรณะฟื้นฟูภายหลังจากการปฏิบัติ

๑.๕ กระทรวงยุติธรรม (ยธ.)

สนับสนุนการต่อต้านการก่อการร้ายสากลตามที่ได้รับการร้องขอตามความเหมาะสม สนับสนุนการดำเนินงานของคณะอนุกรรมการสอบสวนคดีอาญาในขอบเขตความรับผิดชอบ และประสานงานดำเนินการให้มีการลงโทษผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับการก่อการร้ายสากล ตามบทบัญญัติของกฎหมายภายในประเทศให้มีผลเป็นรูปธรรมโดยรวดเร็ว

๑.๑๐ กระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร (ทก.)

มีบทบาทติดตามและเฝ้าระวังการก่อการร้ายที่เกี่ยวข้องกับเทคโนโลยีสารสนเทศ ตลอดจนให้คำปรึกษาในงานที่เกี่ยวข้องกับกระทรวง สนับสนุนการต่อต้านการก่อการร้ายสากล ตามที่ได้รับการร้องขอ ตามความเหมาะสม และให้กรมไปรษณีย์โทรเลขสนับสนุนเจ้าหน้าที่และชุดโพรปอร์ตในความควบคุม เพื่อดำเนินการเกี่ยวกับข้อมูลข่าวสาร การตรวจสอบการเฝ้าฟัง และการรวบรวมการติดต่อสื่อสารของขบวนการก่อการร้ายสากลที่ได้รับการประสาน

๑.๑๑ สำนักงานตำรวจแห่งชาติ (สตช.)

ปฏิบัติงานด้านการข่าว การเฝ้าตรวจ การรวบรวมข้อมูลข่าวสาร การติดตามสถานการณ์ เพื่อให้รู้ล่วงหน้าเกี่ยวกับความเคลื่อนไหว วัตถุประสงค์และเป้าหมายของขบวนการก่อการร้ายสากล และผู้ให้การสนับสนุนที่จะใช้อำนาชเขตประเทศไทยเป็นพื้นที่ปฏิบัติการ ให้เจ้าหน้าที่ที่รับผิดชอบในพื้นที่ทำการปิดล้อมพื้นที่เหตุการณ์ ส่งมอบและรับมอบพื้นที่เหตุการณ์คืนจากผู้บัญชาการเหตุการณ์ สนับสนุนกำลังพลในการจัดตั้งคณะอนุกรรมการสอบสวนคดีอาญา สนับสนุนฟื้นฟูบูรณะทรัพย์สิน อาคาร สถานที่ และให้การสนับสนุนอื่นๆ ตามที่ได้รับการร้องขอตามความเหมาะสม

๑.๑๒ สำนักงานอัยการสูงสุด (อส.)

เป็นหน่วยหลักในการจัดตั้งคณะอนุกรรมการสอบสวนคดีอาญา ดำเนินการด้านคดีอาญาที่เกี่ยวข้องกับการก่อการร้ายสากล โดยให้เป็นไปตามนโยบายป้องกันและแก้ไขปัญหาการก่อการร้าย และให้การสนับสนุนการต่อต้านการก่อการร้ายสากล ตามที่ได้รับการร้องขอตามความเหมาะสม และมีบทบาทให้คำปรึกษาด้านกฎหมาย เช่น กฎหมายสิทธิมนุษยชน และการร่างกฎหมายคุ้มครองเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงาน

๑.๑๓ กองอำนวยการรักษาความมั่นคงแห่งชาติ (กอ.รมน.)^๒

มีบทบาทในการติดตาม ตรวจสอบและประเมินสถานการณ์ พร้อมทั้งวางแผนอำนวยการ ประสานงานด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหาค้นเกิดจากการก่อการร้ายและ

^๒ ศูนย์ประสานการปฏิบัติที่ ๓ กองอำนวยการรักษาความมั่นคงภายในราชอาณาจักร (สปป.๓ กอ.รมน.). “สรุปผลการปฏิบัติงานด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหาค้นเกิดจากการก่อการร้ายและอาชญากรรมข้ามชาติ”. Pdf.file.

อาชญากรรมข้ามชาติ ทั้งภายในและภายนอกประเทศ รวมถึงการบูรณาการแผนงาน/โครงการ และการดำเนินงานด้านความมั่นคงอื่นๆ ตามที่ได้รับมอบหมายร่วมกับส่วนราชการหรือหน่วยงานต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง ภายใต้กรอบนโยบายและยุทธศาสตร์ความมั่นคงแห่งรัฐ

๑.๑๔ ศูนย์ปฏิบัติการต่อต้านการก่อการร้ายสากล (ศตก.)

รัฐบาลมอบหมายให้ บก.ทหารสูงสุด จัดตั้งขึ้นเพื่อเป็นศูนย์ประสานงานและควบคุมการปฏิบัติของหน่วยหรือชุดปฏิบัติการต่างๆ เมื่อเกิดเหตุการณ์การก่อการร้ายสากล ศตก.จะขึ้นตรงต่อ นอก. และจะแจ้งเลขานุการ นอก. และ อกรส. รวมทั้งประสานกับส่วนราชการอื่น เพื่อดำเนินการแก้ไขปัญหาในความรับผิดชอบ จัดกำลังเข้าพื้นที่เหตุการณ์ โดยควบคุมทางยุทธการต่อหน่วยปฏิบัติการพิเศษของเหล่าทัพ และสำนักงานตำรวจแห่งชาติ ชุดตรวจค้นทำลายวัตถุระเบิด ชุดประชาสัมพันธ์ ชุดเจรจาต่อรอง ชุดปฏิบัติการวิทยาศาสตร์ และชุดเจ้าหน้าที่สนับสนุนอื่นๆ ที่จำเป็น ดำรงการติดต่อสื่อสารและรายงานสถานการณ์ต่อ นอก. อย่างต่อเนื่อง ช่วยเหลือสนับสนุนผู้บัญชาการเหตุการณ์ในการแก้ไขปัญหาการก่อการร้ายสากลที่เกิดขึ้น และประสานเจ้าหน้าที่จนกว่าเหตุการณ์จะยุติ จัดให้มีการฝึกอบรมหน่วยปฏิบัติการพิเศษ และหน่วยเกี่ยวข้อง ที่รับผิดชอบงานต่อต้านการก่อการร้ายสากลตั้งแต่ยามปกติ รวมทั้งจัดทำแผนและให้มีการซักซ้อมอยู่เสมอ

๑.๑๕ หน่วยปฏิบัติการพิเศษ กองทัพบก (นปพ.ทบ.)

มีบทบาทในการเตรียมกำลังและการใช้กำลังในการเข้ายุติปัญหา โดยเมื่อเกิดเหตุก่อการร้ายสากลจะขึ้นการควบคุมทางยุทธการกับ ศตก.

๑.๑๖ หน่วยปฏิบัติการพิเศษ กองทัพอากาศ (นปพ.ทอ.)

มีบทบาทในการเตรียมกำลังและการใช้กำลังในการเข้ายุติปัญหา โดยเมื่อเกิดเหตุก่อการร้ายสากลจะขึ้นการควบคุมทางยุทธการกับ ศตก.

๑.๑๗ หน่วยปฏิบัติการพิเศษ กองทัพเรือ (นปพ.ทร.)

มีบทบาทในการเตรียมกำลังและการใช้กำลังในการเข้ายุติปัญหา โดยเมื่อเกิดเหตุก่อการร้ายสากลจะขึ้นการควบคุมทางยุทธการกับ ศตก.

๑.๑๘ หน่วยปฏิบัติการพิเศษ ตำรวจ (นปพ.ตร.)

มีบทบาทในการเตรียมกำลังและการใช้กำลังในการเข้ายุติปัญหา โดยเมื่อเกิดเหตุก่อการร้ายสากลจะขึ้นการควบคุมทางยุทธการกับ ศตก.

๑.๑๙ กรมสอบสวนคดีพิเศษ (กสพ.)

มีบทบาทดำเนินการตามคำร้องขอ โดยเป็นพนักงานสอบสวน ให้คำปรึกษาในด้านกฎหมายที่เกี่ยวข้อง และให้ข้อมูลข่าวสารข่าวกรองผ่านทางตำรวจสากล

๑.๒๐ สถาบันการแพทย์ฉุกเฉินแห่งชาติ (สพฉ.)

มีบทบาทในการให้บริการทางการแพทย์ ให้คำแนะนำเกี่ยวกับความสามารถของสถานพยาบาลในพื้นที่ใกล้เคียง และคำแนะนำในการส่งกลับผู้ป่วย

๑.๒๑ สำนักงานปรมาณูเพื่อสันติ (ปส.)

มีบทบาทในการให้คำแนะนำเกี่ยวกับสารหรือวัตถุกัมมันตภาพรังสี และเข้าปฏิบัติงานในการเก็บกู้สาร หรือวัตถุกัมมันตภาพรังสี

๑.๒๒ กรมควบคุมมลพิษ (คพ.)

มีบทบาทในการให้คำแนะนำและดำเนินการเกี่ยวกับสารเคมี และปฏิบัติการในการทำลายสารพิษ

๒. หน่วยงานที่ควรได้รับมอบภารกิจเกี่ยวกับการต่อต้านการก่อการร้ายสากล

๒.๑ กระทรวงคมนาคม (คค.)

สนับสนุนการต่อต้านการก่อการร้ายสากลตามที่ได้รับภารกิจขอตามความเหมาะสม เป็นหน่วยหลักในการประสานงาน และให้ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ และบริษัทเอกชนด้านการขนส่งมวลชน

๒.๒ กระทรวงพลังงาน (พน.)

สนับสนุนการต่อต้านการก่อการร้ายสากลตามที่ได้รับภารกิจขอตามความเหมาะสม เป็นหน่วยหลักในการประสานงานและให้ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ และบริษัทเอกชนด้านพลังงาน

๒.๓ กรุงเทพมหานคร (กทม.)

สนับสนุนการต่อต้านการก่อการร้ายสากลตามที่ได้รับภารกิจขอตามความเหมาะสม ให้ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับพื้นที่ อาคารสถานที่ และบุคคลในเขตกรุงเทพฯ

๓. การแบ่งกลุ่มหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการต่อต้านการก่อการร้าย

๓.๑ ขั้นตอนการปฏิบัติงาน

การจัดแบ่งกลุ่มหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการก่อการร้ายตามที่กล่าวข้างต้น โดยใช้กรอบขั้นตอน ๔ ขั้น ตามที่ระบุไว้ในแนวทางการปฏิบัติในการป้องกันและแก้ไขปัญหาการก่อการร้ายสากล^๓ สามารถแบ่งกลุ่มได้ ดังนี้

^๓ คณะกรรมการนโยบายและอำนาจการแก้ไขปัญหการก่อการร้ายสากล สำนักงานกฤษฎมนตรี. นโยบายการป้องกันและแก้ไขปัญหาการก่อการร้าย พ.ศ.๒๕๔๕. เอกสารลับมาก, หน้า ๓ – ๕.

๓.๑.๑ ขั้นการเตรียมการในภาวะปกติ

เป็นการจัดวางระบบและแนวทางปฏิบัติต่างๆ เพื่อให้การดำเนินการและแก้ไขปัญหาการก่อการร้ายสากลเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ โดยถือเป็นความรับผิดชอบของทุกส่วนราชการ และรัฐวิสาหกิจ มีการปฏิบัติดังนี้

๓.๑.๑.๑ ดำรงความต่อเนื่องของการปฏิบัติการด้านการข่าว และการต่อต้านข่าวกรองต่อเป้าหมายขบวนการก่อการร้ายสากลและผู้ให้การสนับสนุน โดยเน้นการข่าวในเชิงป้องกันและป้องปราม รวมทั้งให้มีการประสานงานข่าวอย่างใกล้ชิดและทันเวลา ทั้งระหว่างหน่วยข่าวภายในประเทศ และกับหน่วยข่าวต่างประเทศ ทั้งนี้ให้เป็นไปตามนโยบาย ระบบและวิธีการด้านการข่าวที่ได้กำหนดไว้

๓.๑.๑.๒ จัดระบบ และวางมาตรการรักษาความปลอดภัยอาคารสถานที่ บุคคลและพื้นที่ที่อาจเป็นเป้าหมาย โดยใช้งานการข่าวสนับสนุนการดำเนินการดังกล่าว และประสานขอความร่วมมือจากภาคเอกชนและหน่วยงานต่างประเทศที่เกี่ยวข้องให้ร่วมรับผิดชอบ หรือสนับสนุนการดำเนินงานด้านการรักษาความปลอดภัยด้วย

๓.๑.๑.๓ จัดกิจกรรมในเชิงวิชาการและการประชาสัมพันธ์ เพื่อให้ความรู้และเสริมสร้างจิตสำนึกด้านความมั่นคงและการรักษาความปลอดภัยให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมเป็นเครือข่ายด้านการข่าวและการระแวดระวังความเคลื่อนไหวด้านการก่อการร้าย และเปิดช่องทางติดต่อที่สะดวกให้ประชาชนสามารถแจ้งเบาะแสหรือข้อมูลที่เป็นประโยชน์ต่องานป้องกันและแก้ไขปัญหาการก่อการร้าย

๓.๑.๑.๔ จัดทำแผนและเจ้าหน้าที่ต่างๆ ให้พร้อมเผชิญเหตุ มีการซักซ้อมและปรับปรุงแผนให้ทันสมัยอยู่เสมอ

๓.๑.๑.๕ จัดให้มีชุดเจรจาต่อรอง แผนปฏิบัติการประชาสัมพันธ์ยามวิกฤต คณะอนุกรรมการสอบสวนคดีอาญา และมีการฝึกอบรมอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้มีความพร้อมอยู่เสมอ

๓.๑.๑.๖ กำหนดและประสานแผนการสนับสนุนให้พร้อมสนับสนุนการปฏิบัติการแก้ไขปัญหาการก่อการร้ายสากล หน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติในขั้นการเตรียมการในภาวะปกติ ได้แก่ สมช. สชช. กท. กต. มท. ขท. ทก. สตช. อส. กอ.รมน. ศตท. นปพ. ทบ นปพ.ทร. นปพ.ทอ. นปพ.ตร. กสพ. และ ปชส.

๓.๑.๒ ขั้นการยับยั้งและเจรจาต่อรอง

เมื่อพิสูจน์ทราบได้ว่า เหตุการณ์ที่เกิดขึ้นเป็นการก่อการร้ายสากล ให้ปฏิบัติดังนี้

๓.๑.๒.๑ ยับยั้งเหตุการณ์ให้อยู่ในพื้นที่จำกัด เปรียบเพื่อให้ได้ข้อมูลในขั้นต้น เพิ่มมาตรการรักษาความปลอดภัยสถานที่และบุคคลที่เกี่ยวข้องเป็นกรณีพิเศษ และรายงานเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นต่อประธานกรรมการนโยบายและอำนาจการแก้ไขปัญหาการก่อการร้ายสากล (ประธาน นอก.) / เลขาธิการ นอก.

๓.๑.๒.๒ ศูนย์อำนาจการร่วมกองบัญชาการทหารสูงสุด จัดตั้งศูนย์อำนาจการร่วมแก้ไขปัญหาการก่อการร้ายสากล (สอ.อกรส.)

๓.๑.๒.๓ สำนักงานสภาพความมั่นคงแห่งชาติ/ฝ่ายเลขานุการคณะกรรมการนโยบายและอำนาจการแก้ไขปัญหาการก่อการร้ายสากล (นอก.) จัดประชุม นอก. เพื่อพิจารณาแก้ไขและติดตามสถานการณ์ ประกาศสถานการณ์ฉุกเฉินเฉพาะพื้นที่ แต่งตั้งผู้บัญชาการเหตุการณ์ จัดตั้งศูนย์ปฏิบัติการประชาสัมพันธ์ยามวิกฤต ชุดเจรจาต่อรอง และให้คณะอนุกรรมการสอบสวนคดีอาญาดำเนินการวางแผนสอบสวนคดีอาญา

๓.๑.๒.๔ กำหนดพื้นที่เหตุการณ์เป็น ๒ ชั้น โดยวงชั้นในจะเป็นจุดที่เกิดเหตุการณ์ วงชั้นนอกจะอยู่ห่างจากวงชั้นใน ๕๐๐ เมตร มีตำรวจในพื้นที่รับผิดชอบ โดยห้ามผู้ไม่มีส่วนเกี่ยวข้องในการแก้ไขปัญหาลงไปในพื้นที่ทั้งสองชั้นโดยเด็ดขาด หน่วยงานที่เกี่ยวข้องในขั้นการยับยั้งและเจรจาต่อรอง ได้แก่ สมช. สชช. สงป. กท. กต. มท. ทก. สดช. ปชส. และ สดก.

๓.๑.๓ ขั้นการยุติปัญหา

เป็นขั้นการใช้หน่วยปฏิบัติการพิเศษเข้าปฏิบัติการเพื่อยุติปัญหาเมื่อการแก้ไขปัญหามีท่าทีจะยุติอย่างสันติวิธี และมีแนวโน้มว่า สถานการณ์จะพัฒนาไปสู่ความรุนแรงยิ่งขึ้น โดยผู้บัญชาการเหตุการณ์จะขออนุมัติต่อ นอก. เพื่อใช้กำลังหน่วยปฏิบัติการพิเศษเข้าปฏิบัติการเพื่อให้เหตุการณ์ยุติลงโดยมีการสูญเสียน้อยที่สุด หน่วยงานที่เกี่ยวข้องในขั้นการยุติปัญหา ได้แก่ สดก. นปพ.ทบ. นปพ.ทร. นปพ.ทอ. นปพ.ตร. คพ. และ ปส.

๓.๑.๔ ขั้นการส่งมอบ

เป็นขั้นการปฏิบัติเมื่อสถานการณ์คลี่คลาย และกลับเข้าสู่สถานการณ์ปกติ ผู้บัญชาการเหตุการณ์จะส่งมอบความรับผิดชอบให้เจ้าหน้าที่ที่รับผิดชอบเข้าดำเนินการต่อผู้บาดเจ็บและเสียชีวิต ตลอดจนการฟื้นฟูบูรณะทรัพย์สินและอาคารสถานที่ที่ได้รับความเสียหายให้กลับคืนสู่สภาพปกติโดยเร็ว หน่วยงานที่เกี่ยวข้องในขั้นการส่งมอบ ได้แก่ ยธ. สดช. อส. กสพ. สพล. ปชส. คพ. ปภ. สงป. และ สดก.

๓.๒ ประเภทของเครื่องมือ

นอกจากการจัดแบ่งบทบาทด้วยการกำหนดการปฏิบัติตามขั้นตอนที่ระบุไว้ในนโยบายแล้วนั้น หากจัดแบ่งกลุ่มหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการก่อการร้ายตามประเภทของเครื่องมือที่ใช้ในการต่อต้านการก่อการร้าย จะสามารถแบ่งออกได้เป็น ๕ กลุ่ม ดังนี้

๓.๒.๑ หน่วยปฏิบัติการพิเศษและการจัดการทางยุทธการที่มีประสิทธิภาพ

การปฏิบัติการเป็นวิธีการแก้ไขปัญหการก่อการร้ายสากลด้วยการใช้กำลัง ซึ่งอาจส่งผลให้เกิดการสูญเสีย อาทิจีชีวิตและทรัพย์สินของตัวประกัน เจ้าหน้าที่ หรือนักพลอื่น การปฏิบัติการจึงเป็นทางเลือกสุดท้าย ภายหลังจากความพยายามแก้ไขปัญหโดยสันติวิธี โดยเฉพาะการเจรจา ล้มเหลวลง ด้วยเหตุที่การปฏิบัติการมีผลลัพธ์ที่เด็ดขาด กำลังพลในหน่วยปฏิบัติการพิเศษจึงจำเป็นต้องมีสมรรถภาพสูงที่สุด และที่สำคัญ คือ จะต้องสามารถรักษาสภาพนั้นไว้ให้พร้อมรับมือกับเหตุการณ์การก่อการร้ายสากลที่อาจเกิดขึ้นตลอด ๒๔ ชั่วโมง อย่างไรก็ตามสมรรถนะของหน่วยปฏิบัติการพิเศษเป็นเพียงองค์ประกอบหนึ่งของความสำเร็จในปฏิบัติการ เพราะหากปราศจากการจัดการทางยุทธการที่มีประสิทธิภาพ อาทิ ความเข้าใจในหลักนิยม การวางแผนและการประสานการปฏิบัติระหว่างหน่วยปฏิบัติการพิเศษจากต่างเหล่าทัพ โอกาสของความสำเร็จในปฏิบัติการย่อมลดลงหรือหมดไปอย่างสิ้นเชิง หน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติการ ได้แก่ ศตค. นปพ.ทบ. นปพ.ทร. นปพ.ทอ. นปพ.ตร.และหน่วยสนับสนุนทางยุทธวิธีที่เกี่ยวข้อง

๓.๒.๒ การทูต

การใช้เครื่องมือทางการทูตในการต่อต้านการก่อการร้าย ได้แก่ การแสดงจุดยืนของประเทศไทยในการแก้ไขปัญหาการก่อการร้ายอย่างถูกต้องโดยช่องทาง/กระบวนการความสัมพันธ์ทางการทูตและความร่วมมือระหว่างประเทศ เพื่อให้ได้มาและดำรงไว้ซึ่งความชอบธรรมในการแก้ปัญหา ทั้งก่อน ระหว่างและภายหลังการแก้ปัญหา อีกทั้งยังใช้ขีดความสามารถทางการทูตอำนวยให้เกิดช่องทางการสื่อสารเพื่อจัดการกับผู้ก่อการร้าย ไม่ว่าจะเป็นด้วยแนวทางการเจรจาโดยตรงกับผู้ก่อการร้าย จนถึงการใช้ข้อเสนอทางการทูตแก่รัฐที่อยู่เบื้องหลังหรือมีอิทธิพลต่อกลุ่มก่อการร้าย ทั้งนี้ แม้ประเทศไทยกำหนดมาตรการดำเนินการโดยให้มีการยึดหยุ่นในการเจรจาแต่ละเคสด้วยกันประเทศไทยมีจุดยืนที่แนชัดที่จะไม่ยินยอมต่อข้อเรียกร้องของผู้ก่อการร้าย^๔ หน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับเครื่องมือทางการทูต ได้แก่ กต. และ กห.

^๔ ศูนย์ปฏิบัติการต่อต้านการก่อการร้ายสากล. คู่มือปฏิบัติการร่วมในการต่อต้านการก่อการร้ายสากล พ.ศ.๒๕๔๗.

๓.๒.๓ การข่าวกรอง

การข่าวกรองเป็นหัวใจของปฏิบัติการทางทหารทั้งปวง โดยการพัฒนา งานข่าวกรองอาจกระทำได้ในหลายมิติ ทั้งในมิติภาคประชาชน เช่น การสร้างระบบแจ้งเตือน ด้วยการกระตุ้นให้ประชาชนตระหนักเรื่องความมั่นคงสาธารณะ (Public Safety Awareness) ทั้งในรูปของเครือข่ายแนวร่วม ระบบงานข่าวที่มีประสิทธิภาพและกระบวนการตัดสินใจ เพื่อสร้างความมั่นใจให้แก่สาธารณะ หรือในมิติระหว่างประเทศ เช่น การกระชับความร่วมมือในประชาคมข่าวกรองระหว่างประเทศ หน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการข่าวกรอง ได้แก่ สชช. กท. กต. และ สตช.

๓.๒.๔ การบังคับใช้กฎหมาย

กฎหมายเป็นเครื่องมือสำคัญของรัฐในการป้องกันและแก้ไขปัญหา การก่อการร้ายสากล เพราะนอกจากกฎหมายถูกใช้ในการปราบปรามผู้ก่อการร้าย กฎหมายยังเป็นหลักประกันสิทธิเสรีภาพของผู้บริสุทธิ์ รวมทั้งปกป้องเจ้าหน้าที่รัฐในการดำเนินการดังกล่าว โดยการบังคับใช้กฎหมาย โดยเฉพาะการจับกุมดำเนินคดี จะต้องกระทำด้วยความระมัดระวัง เพื่อป้องกันไม่ให้เกิดการปฏิบัติโดยสุจริตใจของเจ้าหน้าที่ถูกใช้เป็นเครื่องมือโฆษณาชวนเชื่อส่งเสริมความพยายามสร้างแนวร่วมของฝ่ายตรงข้าม อนึ่ง ปัจจุบัน ประเทศไทยมีกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการป้องกันการก่อการร้าย ๒ ฉบับ ได้แก่ พระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ. ๒๕๔๒ และประมวลกฎหมายอาญาลักษณะความผิดเกี่ยวกับการก่อการร้าย มาตรา ๑๓๕/๑ – ๑๓๕/๔ หน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการบังคับใช้กฎหมาย ได้แก่ ยช. อส. และ กสพ.

๓.๒.๕ ปฏิบัติการจิตวิทยา

ทัศนคติของประชาชนมีความสำคัญต่อการต่อต้านการก่อการร้าย ไม่ยิ่งหย่อนไปกว่าปฏิบัติการทางทหาร โดยการเอาชนะจิตใจประชาชนคือ การทำให้ประชาชนหันมาสนับสนุนการดำเนินงานของรัฐบาล พร้อมกับต่อต้านกลุ่มก่อการร้าย ซึ่งทัศนคติของประชาชนมีความสำคัญต่อการปราบปรามกลุ่มก่อความไม่สงบในระดับที่กองทัพบกสหรัฐ^๕ ระบุว่า เป็นจุดศูนย์กลาง (center of gravity) หรือปัจจัยชี้ขาดผลแพ้ - ชนะของสงคราม^๕ หน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับปฏิบัติการจิตวิทยา ได้แก่ สมช. กอ.รมน. กท. ทก. ยช. สตช. และ ปชส.

เป็นที่น่าสังเกตว่า จากการรวบรวมหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการต่อต้านการก่อการร้าย ข้างต้นกลับไม่ปรากฏหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินการทางเศรษฐกิจ กล่าวอีกนัยหนึ่ง ประเทศไทยมิได้ใช้เครื่องมือทางเศรษฐกิจในการต่อต้านการก่อการร้าย ในทางตรงกันข้ามเมื่อ ๑๗ ก.พ.๕๕ กลับมีรายงานข่าวระบุว่า คณะทำงานเฉพาะกิจเพื่อดำเนินมาตรการทางการเงินเกี่ยวกับ

^๕ The U.S. Army, Marine Corps, **Counterinsurgency Field Manual**. Chicago and London: The University of Chicago Press, 2007, p.xxv.

การฟอกเงิน (Financial Action Task Force on Money Laundering - FATF) ขึ้นบัญชีดำประเทศ ไทย ปากีสถาน อินโดนีเซีย กานา และแทนซาเนีย ในรายชื่อประเทศที่ไม่ปฏิบัติตามมาตรฐาน ระหว่างประเทศว่าด้วยการปราบปรามการฟอกเงิน และการให้ทุนสนับสนุนการก่อการร้าย โดย นอกเหนือ ๕ ประเทศที่ถูกขึ้นบัญชีดำใหม่แล้ว ยังมีอีก ๑๒ ประเทศที่อยู่ในบัญชีดำเดิมและไม่ได้ ถูกปลดออก ได้แก่ โบลิเวีย คิวบา เอธิโอเปีย อิหร่าน เคนยา พม่า ไนจีเรีย เกาหลีเหนือ เซา โดเม แอนด์ ปรีนซิเป ศรีลังกา ซีเรีย และตุรกี

ส่วนผลกระทบของการประกาศของ FATF นั้น นายเกริก วณิชกุล รองผู้อำนวยการด้าน เสถียรภาพสถาบันการเงิน ธนาคารแห่งประเทศไทย (ธปท.) แบ่งออกเป็น ๔ หัวข้อดังนี้

๑. การทำธุรกรรมในต่างประเทศของไทยจะมีความยุ่งยากซับซ้อนมากขึ้นในเรื่องการ ตรวจสอบเอกสารและแหล่งที่มาของเงิน

๒. ต้นทุนทางการเงินที่สูงขึ้น จากความเสี่ยงของประเทศที่สูงขึ้น

๓. การลงทุนจากต่างประเทศอาจลดลง เพราะกองทุนรวมบางแห่งมีข้อกำหนดของ ระดับความเสี่ยงของประเทศที่จะไปลงทุน

๔. สูญเสียความสามารถในการแข่งขันกับประเทศเพื่อนบ้านที่มีระดับความเสี่ยงที่น้อย กว่าเช่น มาเลเซีย และ สิงคโปร์ กล่าวได้ว่า การที่ไทยไม่ได้ใช้เครื่องมือทางเศรษฐกิจ นอกจากบั่น ทอนศักยภาพการต่อต้านการก่อการร้ายของประเทศ ยังส่งผลต่อความน่าเชื่อถือของไทยในการเอา จริงเอาใจกับการต่อต้านการก่อการร้ายในสายตาของนานาชาติ

กลไก การประสานการปฏิบัติ และระเบียบปฏิบัติประจำกรณีเกิดเหตุก่อการร้าย

สากล

๑. กลไกการแก้ปัญหาการก่อการร้ายสากล^๖ มีดังนี้

๑.๑ คณะกรรมการนโยบายและอำนาจการแก้ไขปัญหาการก่อการร้ายสากล (นอก.)

๑.๑.๑ ในยามปกติให้สำนักงานสภาความมั่นคงแห่งชาติ/ฝ่ายเลขานุการ นอก. อำนาจการ ประสานงาน และกำกับดูแลตามที่ระบุในขึ้นการเตรียมการในภาวะปกติ

^๖ “FATF ขึ้นบัญชีดำไทย ถือว่าทรกซ้อนนักลงทุน”. Available on http://www.tnews.co.th/html/read_headnews.php?highlight_id=2518

^๗ คณะกรรมการนโยบายและอำนาจการแก้ไขปัญหาการก่อการร้ายสากล สำนักนายกรัฐมนตรี. นโยบายการป้องกัน และแก้ไขปัญหาการก่อการร้าย พ.ศ.๒๕๔๕. เอกสารลับมาก..

๑.๑.๒ เมื่อได้รับรายงานเหตุการณ์การก่อการร้ายสากล ให้เลขาธิการสภาความมั่นคงแห่งชาติ/เลขานุการ นอก. โดยการให้คำปรึกษาของหัวหน้าหน่วยงานหลักด้านการข่าวยืนยันว่า เหตุการณ์ที่เกิดขึ้นเป็นการก่อการร้ายสากลหรือไม่ หากเป็นการก่อการร้ายสากล ให้จัดประชุม นอก. เพื่อกำหนดมาตรการแก้ไขและแต่งตั้งผู้บัญชาการเหตุการณ์เข้าดำเนินการต่อเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น

๑.๑.๓ ติดตามสถานการณ์ ตลอดจนกำกับดูแลการแก้ไขปัญหาการก่อการร้ายสากล รวมทั้งพิจารณาอนุมัติการใช้หน่วยปฏิบัติการพิเศษเข้ายุติปัญหาเมื่อจำเป็น ในกรณีจำเป็นจะเสนอให้มีการประกาศสถานการณ์ฉุกเฉินเฉพาะพื้นที่

๑.๑.๔ รายงานผลการแก้ไขปัญหาการก่อการร้ายสากลต่อรัฐบาลเมื่อเหตุการณ์ยุติแล้ว

๑.๒ คณะอนุกรรมการอำนวยการแก้ไขปัญหาการก่อการร้ายสากล (อกรส.)

๑.๒.๑ ศูนย์อำนวยการร่วม กองบัญชาการทหารสูงสุด จัดตั้งศูนย์อำนวยการร่วมแก้ไขปัญหาการก่อการร้ายสากล (ศอร.อกรส.) และจัดประชุม อกรส.

๑.๒.๒ อกรส.ปฏิบัติงานที่กองบัญชาการทหารสูงสุด

๑.๒.๓ พิจารณาเสนอแนะเกี่ยวกับการแก้ไขปัญหาการก่อการร้ายสากลต่อ นอก.

๑.๒.๔ รวบรวมข้อมูลสรุปผลการปฏิบัติเกี่ยวกับการแก้ไขปัญหาการก่อการร้ายสากลเสนอ นอก. เพื่อรายงานรัฐบาลหลังเหตุการณ์ยุติ

๑.๓ ศูนย์ปฏิบัติการต่อต้านการก่อการร้ายสากล (ศตค.)

๑.๓.๑ ศูนย์อำนวยการร่วม ๑๐๖ ศูนย์อำนวยการร่วม กองบัญชาการทหารสูงสุด (ศอร.๑๐๖ ศอร.บก.ทหารสูงสุด) เป็นศูนย์ปฏิบัติการต่อต้านการก่อการร้ายสากล (ศตค.) และเป็นหน่วยรับผิดชอบหลักในการประสานการปฏิบัติ

๑.๓.๒ แจ้งเลขานุการ นอก. และ อกรส. เพื่อดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้องและประสานกับส่วนราชการอื่น เพื่อดำเนินการแก้ไขปัญหาในความรับผิดชอบ

๑.๓.๓ ให้หัวหน้า ศตค. เป็นที่ปรึกษาผู้บัญชาการเหตุการณ์ และจัดกำลังเข้าพื้นที่เหตุการณ์ รวมทั้งทำหน้าที่ช่วยเหลือสนับสนุนผู้บัญชาการเหตุการณ์ และดำรงการติดต่อสื่อสารและรายงานต่อ นอก.อย่างต่อเนื่อง

๑.๓.๔ ปฏิบัติหน้าที่จนกว่าเหตุการณ์จะยุติ

๑.๓.๕ จัดให้มีการฝึกอบรมเจ้าหน้าที่ปฏิบัติการพิเศษที่รับผิดชอบงานต่อต้านการก่อการร้ายสากลตั้งแต่ยามปกติ รวมทั้งจัดทำแผน และให้มีการซักซ้อมอยู่เสมอ

๑.๔ ชุดเจรจาต่อรอง

๑.๔.๑ ในยามปกติ ให้อยู่ในการกำกับดูแลของ นอก. โดยจัดให้มีการประสาน การปฏิบัติ และการฝึกร่วมกับ ศตค.อย่างต่อเนื่อง

๑.๔.๒ เมื่อประธาน นอก. แต่งตั้งผู้บัญชาการเหตุการณ์แล้ว นอก.จะแต่งตั้งชุด เจรจาต่อรองตามความจำเป็น เพื่อให้การสนับสนุนกองบัญชาการเหตุการณ์

๑.๔.๓ ดำเนินการเจรจาต่อรองให้สอดคล้องกับนโยบายและแนวทางในการ แก้ไขปัญหาดังกล่าวตามที่ได้เตรียมการไว้

๑.๕ หน่วยปฏิบัติการพิเศษ

๑.๕.๑ จัดจากหน่วยปฏิบัติการพิเศษที่มีหน้าที่ต่อต้านการก่อการร้ายสากลของ กองทัพบก กองทัพเรือ กองทัพอากาศ และสำนักงานตำรวจแห่งชาติ

๑.๕.๒ ในยามปกติ การบังคับบัญชากับหน่วยต้นสังกัด

๑.๕.๓ เมื่อเกิดเหตุการณ์การก่อการร้ายสากล หน่วยปฏิบัติการพิเศษจะขึ้น ควบคุมทางยุทธการกับ ศตค./ศอร.๑๐๖ ศอร.บก.ทหารสูงสุด

๑.๕.๔ เตรียมแผนเผชิญเหตุในหลาหนทางปฏิบัติ จัดให้มีการซ้อมในขณะ ที่ยังไม่เข้าปฏิบัติการ และให้พร้อมปฏิบัติการเมื่อได้รับคำสั่ง

๑.๖ กรมประชาสัมพันธ์

๑.๖.๑ ในยามปกติ ดำเนินการให้ความรู้ ความเข้าใจแก่สื่อมวลชนเพื่อสร้าง ความร่วมมือแก่ทางราชการ การประสานกับส่วนราชการที่เกี่ยวข้อง และการเตรียมความพร้อม ด้านวัสดุครุภัณฑ์ และงบประมาณ

๑.๖.๒ ช่วงเกิดวิกฤตการณ์ ดำเนินงานตามแผนปฏิบัติการประชาสัมพันธ์ยาม วิกฤต โดยจัดให้มีศูนย์ปฏิบัติการประชาสัมพันธ์ มีอธิบดีกรมประชาสัมพันธ์หรือผู้ได้รับ มอบหมายเป็นหัวหน้าศูนย์ มีโฆษกประจำศูนย์ มีทีมปฏิบัติการ และทีมสนับสนุนส่วนภูมิภาค

๑.๗ คณะอนุกรรมการสอบสวนคดีอาญา

๑.๗.๑ ในยามปกติ ดำเนินการศึกษาปัญหาและวิเคราะห์ข้อขัดข้องในการ สอบสวนคดีอาญาเกี่ยวกับการก่อการร้ายสากล

๑.๗.๒ ภายหลังเหตุการณ์การก่อการร้ายสากล ดำเนินการเสนอแนะแนว ทางการสอบสวนคดีอาญาที่เหมาะสมตามนโยบายการป้องกันและแก้ไขปัญหการก่อการร้าย สากลต่อ นอก. รวมทั้งให้คำปรึกษาแก่พนักงานสอบสวนที่จัดตั้งขึ้นเป็นพิเศษเพื่อรับผิดชอบในคดี ที่เกี่ยวข้องกับการก่อการร้ายสากล

๑.๘ ผู้บัญชาการเหตุการณ์

๑.๘.๑) เข้าดำเนินการต่อเป้าหมายเพื่อให้การแก้ไขปัญหาคารก่อการร้ายสากล บรรลุตามนโยบายที่วางไว้

๑.๘.๒) รับมอบการบังคับบัญชาพื้นที่เหตุการณ์จากเจ้าหน้าที่ที่รับผิดชอบในพื้นที่ โดยอาจร้องขอให้เจ้าหน้าที่ที่รับผิดชอบในพื้นที่ปฏิบัติการต่อไป รวมทั้งประสานการปฏิบัติ เพื่อขอรับการสนับสนุนจากส่วนราชการและรัฐวิสาหกิจที่เกี่ยวข้อง

๑.๘.๓) รายงานสถานการณ์และการปฏิบัติอย่างต่อเนื่องต่อ นอก. และหาก จำเป็นต้องใช้กำลังเข้าปราบปรามต้องได้รับอนุมัติจาก นอก. ก่อน

๑.๙ เจ้าหน้าที่ที่รับผิดชอบในพื้นที่

๑.๙.๑) เป็นหน่วยแรกที่เข้าปฏิบัติการยับยั้งและเจรจาหาข้อมูล เมื่อตรวจสอบ ได้ว่าเป็นการก่อการร้ายสากล หรือมีแนวโน้มจะเป็นการก่อการร้ายสากล และให้แจ้ง ศตค./สอร. ๑๐๖ สอร.บก.ทหารสูงสุด และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทราบทันที

๑.๙.๒) ทำการปิดล้อมพื้นที่เหตุการณ์ด้วยการกำหนดพื้นที่กั้นใน เพื่อตรึง ผู้ก่อการร้ายไว้ กำหนดพื้นที่กั้นนอกเพื่อกันไม่ให้ผู้ไม่เกี่ยวข้องเข้ามาในพื้นที่เหตุการณ์ นำผู้ไม่เกี่ยวข้องออกจากพื้นที่กั้นในให้มากที่สุด และดำเนินการหาข้อมูลเกี่ยวกับผู้ก่อการร้ายด้วยการเจรจาหาข้อมูลอย่างต่อเนื่อง

๑.๙.๓) จัดให้มีการควบคุมการติดต่อกับภายนอก เช่น โทรศัพท์ เส้นทางเข้าออก พื้นที่กั้นใน ส่งมอบการบังคับบัญชาพื้นที่เหตุการณ์ให้กับผู้บัญชาการเหตุการณ์เพื่อควบคุม สถานการณ์ต่อไป และจัดกำลังร่วมปฏิบัติการเมื่อผู้บัญชาการเหตุการณ์ร้องขอ

๑.๙.๔) รับมอบพื้นที่กั้นจากผู้บัญชาการเหตุการณ์เมื่อเหตุการณ์ยุติลง ประสาน การดำเนินการต่อผู้บาดเจ็บและเสียชีวิต พื้นฟู บูรณะทรัพย์สินและอาคารสถานที่ที่เสียหาย รวมทั้ง ให้ความร่วมมือในการฟื้นฟูบูรณะและช่วยเหลือผู้เสียหาย และให้ความร่วมมือในการให้ปากคำ สอบสวนคดีอาญา

๒. การประสานการปฏิบัติ

๒.๑) ในกรณีที่เกิดเหตุการณ์การก่อการร้ายสากลในประเทศ ให้เจ้าหน้าที่ที่รับผิดชอบ ในพื้นที่เป็นผู้แจ้งข่าวให้ ศตค./สอร.๑๐๖ สอร.บก.ทหารสูงสุด และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทราบใน โอกาสแรก

๒.๒) ในกรณีที่เกิดเหตุการณ์การก่อการร้ายสากลในต่างประเทศ ให้กระทรวงการ ต่างประเทศเป็นผู้แจ้งข่าวให้ ศตค./สอร.๑๐๖ สอร.บก.ทหารสูงสุด และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทราบ ในโอกาสแรก

๒.๓ หน่วยเกี่ยวข้องให้การสนับสนุนการปฏิบัติการต่อผู้บัญชาการเหตุการณ์ โดยการขอรับการสนับสนุนไม่จำเป็นต้องกระทำเป็นลายลักษณ์อักษรในขั้นต้น

๓. ระเบียบปฏิบัติประจำกรณีเกิดเหตุการณ์การก่อการร้ายสากล

๓.๑ เมื่อเกิดเหตุการณ์การก่อการร้ายสากล เจ้าหน้าที่ท้องถิ่นจะเข้าดำเนินการต่อเหตุร้ายในขั้นต้น แล้วแจ้งข่าวให้ศูนย์ปฏิบัติการต่อต้านการก่อการร้ายสากล/ศูนย์อำนวยการร่วม ๑๐๖ ศูนย์อำนวยการร่วม กองบัญชาการทหารสูงสุด (ศตท./สอร.๑๐๖) ซึ่งจะตรวจสอบพิสูจน์ทราบเหตุร้ายนั้น และแจ้งข่าวมายังสำนักงานสภาพความมั่นคงแห่งชาติ ซึ่งเป็นฝ่ายเลขานุการคณะกรรมการนโยบายและอำนวยการแก้ไขปัญหาการก่อการร้ายสากล

๓.๒ เลขธิการสภาพความมั่นคงแห่งชาติ/เลขานุการ นอก. จะหารือกับรองเลขธิการสภาพความมั่นคงแห่งชาติที่รับผิดชอบงานต่อต้านการก่อการร้ายสากล และผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้านการป้องปรามการก่อการร้ายว่า เหตุการณ์ดังกล่าวเป็นเหตุการณ์การก่อการร้ายสากลหรือไม่ หากเห็นว่าเป็นการก่อการร้ายสากล เลขธิการสภาพความมั่นคงแห่งชาติจะเสนอแนะนายกรัฐมนตรี/ประธาน นอก. ดังนี้

๓.๒.๑ จัดประชุม นอก.

๓.๒.๒ เสนอแนะผู้สมควรที่จะได้รับการแต่งตั้งเป็นผู้บัญชาการเหตุการณ์

๓.๒.๓ ประกาศภาวะฉุกเฉินในพื้นที่ที่มีเหตุการณ์การก่อการร้ายสากล

๓.๓ สำนักงานสภาพความมั่นคงแห่งชาติประสานกับ ศตท./สอร.๑๐๖ เพื่อแจ้งข้อตกลงใจของสำนักงานสภาพความมั่นคงแห่งชาติตามข้อ ๒ ให้ทราบ และให้ ศตท./สอร.๑๐๖ ประสานกับคณะกรรมการอำนวยการแก้ไขปัญหาการก่อการร้ายสากล (อกรส.) และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการแก้ไขปัญหาการก่อการร้ายสากล เพื่อให้ปฏิบัติตามนโยบายการแก้ไขปัญหาการก่อการร้ายสากล

๓.๔ เมื่อนายกรัฐมนตรีแต่งตั้งผู้บัญชาการเหตุการณ์ และประกาศภาวะฉุกเฉินแล้ว สำนักงานสภาพความมั่นคงแห่งชาติจะแจ้งให้ ศตท./สอร.๑๐๖ และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการแก้ไขปัญหาการก่อการร้ายสากลทราบทันที ศตท./สอร.๑๐๖ จะจัดกำลังเข้าพื้นที่เหตุการณ์ ควบคุมทางยุทธการต่อหน่วยปฏิบัติการพิเศษเหล่าทัพ หน่วยปฏิบัติการพิเศษสำนักงานตำรวจแห่งชาติ ชุดเจ้าหน้าที่เจรจาต่อรอง ชุดเจ้าหน้าที่ตรวจค้นและทำลายวัตถุระเบิด ชุดเจ้าหน้าที่พิสูจน์ทราบและทำลายล้างทางเคมี ชีวะ รังสี ชุดเจ้าหน้าที่ประชาสัมพันธ์ และชุดเจ้าหน้าที่พิเศษอื่นๆ ตามชนิดภัยคุกคาม ทำหน้าที่ช่วยเหลือสนับสนุนผู้บัญชาการเหตุการณ์ ดำรงการติดต่อสื่อสาร และรายงานสถานการณ์ต่อ นอก. อย่างต่อเนื่อง

๓.๕ สำนักงานสภาพความมั่นคงแห่งชาติจัดประชุม นอก. โดยเสนอให้ที่ประชุมพิจารณาให้ความเห็นชอบ

๓.๕.๑ การประกาศภาวะฉุกเฉิน

๓.๕.๒ การแต่งตั้งผู้บัญชาการเหตุการณ์

๓.๕.๓ การแต่งตั้งคณะที่ปรึกษาและชุดเจรจาต่อรอง

๓.๕.๔ การแต่งตั้งเจ้าหน้าที่ชุดประชาสัมพันธ์

๓.๕.๕ การแต่งตั้งเจ้าหน้าที่ชุดสอบสวนคดีอาญา จากนั้นจะประสานมติที่ประชุม ข้อตกลงใจ และแนวทางแก้ไขเหตุการณ์การก่อการร้ายสากลของ นอก. ให้ ศตท./ศอร.๑๐๖ และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการแก้ไขปัญหการก่อการร้ายสากลทราบ เพื่อดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้องต่อไป

๓.๖ ผู้บัญชาการทหารสูงสุด/ประธาน อกรส. จัดตั้งศูนย์อำนวยการร่วม คณะอนุกรรมการ อำนวยการแก้ไขปัญหการก่อการร้ายสากล (ศอร.อกรส.) เพื่อเป็นที่ปฏิบัติงานของ อกรส. ในการประชุมหารือเพื่อวิเคราะห์และเสนอหนทางปฏิบัติต่อ นอก.

๓.๗ เจ้าหน้าที่ท้องถิ่น ซึ่งเป็นผู้รับผิดชอบยับยั้งให้เหตุการณ์อยู่ในพื้นที่จำกัดในขั้นต้น จะส่งมอบพื้นที่และความรับผิดชอบให้ผู้บัญชาการเหตุการณ์ จากนั้น ผู้บัญชาการเหตุการณ์ จะจัดตั้งกองบัญชาการเหตุการณ์ขึ้นเพื่อแก้ไขปัญห หากสถานการณ์ไม่มีทีท่าว่าจะยุติอย่างสันติวิธีและมีแนวโน้มว่าจะพัฒนาไปสู่ความรุนแรงยิ่งขึ้น ผู้บัญชาการเหตุการณ์จะขออนุมัติต่อ นอก. ในการพิจารณาใช้กำลังเข้าปราบปรามขั้นเด็ดขาด

๓.๘ เมื่อสถานการณ์คลี่คลายและกลับเข้าสู่ภาวะปกติ ผู้บัญชาการเหตุการณ์จะส่งมอบพื้นที่และความรับผิดชอบให้เจ้าหน้าที่สายงานปกติดำเนินการต่อผู้บาดเจ็บ เสียชีวิต ตลอดจนการฟื้นฟูบูรณะทรัพย์สินและอาคารสถานที่ที่ได้รับความเสียหาย

แนวทางการปฏิบัติที่ควรเพิ่มเติมและหน่วยงานรับผิดชอบหลัก

นอกจากบทบาทและขั้นตอนในการแก้ไขปัญหการก่อการร้ายของไทยตามที่กล่าวแล้ว ผู้วิจัยได้ศึกษาโครงสร้างการแก้ปัญหการก่อการร้ายของต่างประเทศแล้ว ได้เห็นว่ามีกรอบปฏิบัติและบทบาทของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องใกล้เคียงกับประเทศไทย จะมีที่แตกต่างที่เป็นประเด็นที่สำคัญโดยสรุปเป็นแนวทางเพื่อประโยชน์ในการศึกษา ดังนี้

๑. ยุทธศาสตร์ (Strategy)

การมียุทธศาสตร์จะทำให้สามารถระบุเป้าหมาย (ends) หนทางปฏิบัติ (ways) และเครื่องมือ (means) ในการบรรลุวัตถุประสงค์ที่ต้องการ โดยยุทธศาสตร์ที่มีประสิทธิภาพจะต้องมีความชัดเจนและตอบสนองต่อสภาพแวดล้อมภัยคุกคาม ซึ่งกรณีของอังกฤษ การทบทวนยุทธศาสตร์การต่อต้านการก่อการร้ายกระทำทุกวงรอบ ๓ ปี และมุ่งเน้นการป้องกัน รวมทั้งการมีส่วนร่วมของชุมชน เนื่องจากประเมินว่า การก่อการร้ายต่ออังกฤษจะเป็นการกระทำของผู้ที่เติบโตภายในประเทศ (Home-grown terrorist) ซึ่งมีความเชื่อมโยงกับต่างประเทศ

ด้านสหรัฐฯ ได้ปรับปรุงยุทธศาสตร์ต่อต้านการก่อการร้ายฉบับปี ๒๕๕๔ ให้ความสำคัญมากขึ้น ด้วยการระบุภัยคุกคามอย่างเจาะจง ได้แก่ อัลกออิดะห์ กับกลุ่มและบุคคลที่เชื่อมโยงกับอัลกออิดะห์ และกำหนดเป้าหมายที่จะทำลายภัยคุกคามนั้น ขณะที่ยุทธศาสตร์ฉบับก่อนหน้าจัดทำเมื่อปี ๒๕๔๖ กล่าวถึงเจตนารมณ์ในภาพกว้าง คือ ยุติการก่อการร้ายต่อสหรัฐฯ และสร้างสภาพแวดล้อมระหว่างประเทศ ที่ไม่เอื้อต่อการก่อการร้าย อนึ่ง ปัจจุบัน ประเทศไทยยังไม่มียุทธศาสตร์การต่อต้านการก่อการร้าย

หน่วยงานรับผิดชอบหลักในการกำหนดยุทธศาสตร์คือ สมช. และกระทรวงที่เกี่ยวข้อง

๒. การบูรณาการ (Coordination)

เป้าหมายของการบูรณาการคือ การปรับปรุงการประสานงาน จัดปัญหาความซ้ำซ้อนของการปฏิบัติงาน ทำให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องมีการดำเนินงานไปในทิศทางเดียวกัน และมองเห็นภาพรวมเดียวกัน ซึ่งความสำเร็จของการบูรณาการหน่วยงานต่อต้านการก่อการร้ายขึ้นอยู่กับ การสร้างความประสานสอดคล้องของหน่วยระดับนโยบาย หน่วยบังคับใช้กฎหมาย และหน่วยข่าวเป็นที่ยอมรับกันระหว่างหน่วยงานราชการว่า การบูรณาการ เป็นปัจจัยสำคัญในการปฏิบัติงานร่วมกัน โดยเฉพาะอย่างยิ่งเพื่อแก้ปัญหาด้านความมั่นคงเช่นการก่อการร้ายเป็นต้น ตัวอย่างสำคัญในอดีตคือ ความสำเร็จในการแก้ปัญหาพวกรคคอมมิวนิสต์แห่งประเทศไทย ที่มี กอ.รมน.เป็นแกนกลางที่ใช้เพื่อประสานหน่วยที่เกี่ยวข้องให้สามารถปฏิบัติงานไปในทิศทางที่ใกล้เคียงกันให้มากที่สุด

อย่างไรก็ตาม การบูรณาการหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการแก้ปัญหา จชต.กลับใช้เวลาเนิ่นนานมาจนถึงปัจจุบัน การแก้ปัญหาการก่อการร้ายสากลและอาชญากรรมข้ามชาติอาทิเช่น การจับกุมตัวนาย วิคเตอร์ บูท และการจับยึดเครื่องบินขนอาวุธจากเกาหลีเหนือ ก็ต้องอาศัยการแก้ปัญหาด้วยการสร้างปัญหาทางกฎหมายและความสัมพันธ์ระหว่างประเทศที่ยังค้างคาจนถึงปัจจุบัน

ตัวอย่างการบูรณาการงานต่อต้านการก่อการร้ายในออสเตรเลีย รัฐบาลได้ก่อตั้ง National Counter-Terrorism Committee (NTCT) เมื่อปี ๒๕๔๕ คณะกรรมการประกอบด้วยเจ้าหน้าที่ระดับสูงจากหลายหน่วยงานของรัฐบาล ซึ่งจะประชุมปรึกษาหารือประเด็นยุทธศาสตร์การต่อต้านการก่อการร้ายปีละ ๒ ครั้ง โดยเป้าหมายของ NTCT มีอาทิ ให้คำแนะนำด้านยุทธศาสตร์และนโยบายการต่อต้านการก่อการร้ายแก่นายกรัฐมนตรีและรัฐมนตรีที่เกี่ยวข้อง ให้คำแนะนำการจัดสรรงบประมาณพิเศษเพื่อการพัฒนาขีดความสามารถการต่อต้านการก่อการร้ายของชาติ ประสานศักยภาพระหว่างหน่วยต่อต้านการก่อการร้าย รักษาข้อตกลงการแบ่งปันข่าวกรองระหว่าง

หน่วยงาน และดำเนินการทบทวนแผนต่อต้านการก่อการร้ายทุกกรอบ ๓ ปี

ด้านอินโดนีเซีย มีกระทรวงประสานงานด้านการเมือง กฎหมายและความมั่นคง (Coordinating Minister for Political, Legal and Security Affairs) ปฏิบัติหน้าที่เป็นหน่วยงานสูงสุดที่ดูแลด้านนโยบายหลักและการประสานงาน ทั้งนี้ กระทรวงดังกล่าวได้ดำเนินการเพิ่มขีดความสามารถของหน่วยงานในการต่อต้านการก่อการร้าย โดยได้เสนอยกระดับ Counter-Terrorism Coordination Desk ซึ่งเป็นหน่วยงานภายในกระทรวง ขึ้นเป็น Coordinating Agency และประธานดำเนินงาน (Head of Counter-Terrorism Coordination Desk) มีสถานะเทียบเท่ารัฐมนตรี เพื่อให้มีอำนาจในการประสานงานเพิ่มมากขึ้น

หน่วยงานรับผิดชอบหลักในการบูรณาการคือ สมช. และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

๓. การข่าว (Intelligence)

๓.๑ ศูนย์กลางด้านการข่าว

ปัจจุบัน ประเทศไทยยังขาดศูนย์กลางด้านการข่าว ที่รับผิดชอบการประสานหน่วยข่าวภายในประเทศในยามปกติ รวมทั้งยังเป็นช่องทางในการติดต่อจากหน่วยข่าวต่างประเทศ โดยจากตัวอย่างของออสเตรเลีย มีจัดตั้ง National Intelligence Coordination Committee (NICC) ขึ้นเมื่อปี ๒๕๕๒ เพื่อเพิ่มระดับการแบ่งปันข้อมูลข่าวสาร การประสานความร่วมมือระหว่างหน่วยงาน รวมทั้งระบุโอกาส และความท้าทายในการเพิ่มขีดความสามารถของกลไกการตอบสนองต่อการก่อการร้ายในภาพรวม NICC มี National Security Adviser เป็นประธาน และมีคณะกรรมการประกอบด้วยหัวหน้าหน่วยงานต่อไปนี้

๓.๑.๑ Office of National Assessment

๓.๑.๒ Australian Secret Intelligence Service

๓.๑.๓ Defence Imagery and Geospatial Organisation

๓.๑.๔ Defence Signal Directorate

๓.๑.๕ Australian Federal Police

๓.๑.๖ Australian Crime Commission

๓.๑.๗ Custom and Border Protection

๓.๑.๘ กระทรวงกลาโหม

๓.๑.๙ กระทรวงการต่างประเทศและการค้า

๓.๑.๑๐ Immigration and Citizenship

๓.๑.๑๑ อัยการสูงสุด

รัฐบาลสเปนจัดตั้งศูนย์ประสานงานต่อต้านการก่อการร้ายแห่งชาติ (National Center for Counter-Terrorism Coordination หรือ Centro Nacional de Coordinación Antiterrorista - CNCA) เมื่อปี ๒๕๔๗ โดยมีเป้าหมายเพื่อบูรณาการข่าวสารที่ได้รับจากหน่วยต่างๆ ประกอบด้วย ผู้แทนจากหน่วยตำรวจ (National Police และ Civil Guard) และหน่วยข่าว อย่างไรก็ตาม CNCA ประสานกับข้อวิจารณ์เกี่ยวกับการประเมินภัยคุกคามที่กระทำในระดับยุทธศาสตร์ ซึ่งแม้เป็นผลงานหลักของหน่วย แต่กลับมีประโยชน์น้อยในระดับการปฏิบัติการ โดยปัญหาดังกล่าวเกิดจากข่าวสารที่ CNCA ได้รับเป็นข่าวสารระดับยุทธศาสตร์ นอกจากนั้นยังประสบปัญหาจากการที่หน่วยข่าวมักไม่ยินยอมแบ่งปันข้อมูล^๔

หน่วยงานรับผิดชอบหลักในการดำเนินการศูนย์กลางด้านการข่าว คือ สชช. กห. ตร. และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

๓.๒ การประเมินความเสี่ยงและระบบการแจ้งเตือนภัยก่อการร้าย

การประเมินความเสี่ยง (Threat Assessment) มีความสำคัญอย่างยิ่งต่อการจัดสรรทรัพยากรของภาครัฐในการดำเนินการต่อต้านการก่อการร้าย อย่างไรก็ตามเนื่องจากการประเมินความเสี่ยงให้ข้อมูลในภาพกว้างและเป็นเพียงพื้นฐานในการกำหนดนโยบาย การประเมินความเสี่ยงจึงไม่ตอบสนองหากภัยคุกคามการก่อการร้ายเกิดขึ้นอย่างเจาะจง ด้วยเหตุนี้จึงควรพิจารณาจัดทำระบบการแจ้งเตือนภัยก่อการร้าย (Terrorism Alert System) เพื่อให้เป้าหมายการก่อการร้ายสามารถพิจารณาหามาตรการป้องกันหน่วยงานของตนได้อย่างเหมาะสม

โดยที่อังกฤษ Joint Terrorism Analysis Center (JTAC) ปฏิบัติหน้าที่เป็นศูนย์กลางการวิเคราะห์และประเมินข่าวสารทั้งปวงที่เกี่ยวข้องกับการก่อการร้ายสากล ซึ่ง JTAC จะกำหนดระดับภัยคุกคามที่อังกฤษเผชิญ และรายงานต่อหน่วยงานที่เกี่ยวข้องของรัฐบาล ส่วนที่ออสเตรเลีย National Threat Assessment Centre เป็นศูนย์กลางในการรวบรวมข่าวสารข่าวกรองจากแหล่งข่าว

^๔ Rogelio Alonso. "The Madrid Attacks on March 11: An Analysis of the Jihadist Threat in Spain and Main Counterterrorist Measures" in James J. F. Forest. (Ed.) **Countering Terrorism and Insurgency in the 21st Century: Lessons from the Fight against Terrorism**. (West Port: Praeger, 2007). p.213.

ต่างๆ เพื่อจัดทำกรประเมินภัยคุกคามต่อบุคคล สถานที่และเหตุการณ์ของทั้งภาครัฐและเอกชน ทั้งภายในและภายนอกประเทศออสเตรเลีย โดยศูนย์ดังกล่าวประกอบด้วยบุคลากรจากหลายหน่วยงาน และจัดตั้งสำนักงานขึ้นภายใน Australian Security Intelligence Organisation (ASIO)

ตัวอย่างรูปแบบระบบการแจ้งเตือนภัยก่อการร้ายที่เป็นที่รู้จักคือ ระบบการแจ้งเตือนภัยแบบกำหนดสี (Color Coded Terror Threat Warning System) และระบบคำแนะนำการก่อการร้ายแห่งชาติ (National Terrorism Advisory System) ซึ่งเมื่อปี ๒๕๕๔ กระทรวงความมั่นคงมาตุภูมิของสหรัฐฯ ได้เปลี่ยนระบบการแจ้งเตือนภัยจากแบบแรกมาเป็นแบบหลัง โดยแบบกำหนดสี ใช้สีแทนระดับความเสี่ยงการก่อการร้าย ดังนี้ สีเขียวแสดงภัยระดับต่ำ สีน้ำเงินแสดงภัยระดับปานกลาง สีเหลืองแสดงภัยระดับสำคัญ สีส้มแสดงภัยระดับสูง สีแดงแสดงภัยระดับสูงมาก ส่วนระบบการเตือนภัยที่สหรัฐฯ ใช้อยู่ในปัจจุบันมีความละเอียดมากขึ้น โดยนอกจากระดับของภัยคุกคาม แบ่งเป็นภัยคุกคามเด่นชัด และภัยคุกคามเพิ่มขึ้น ยังมีข้อมูลพื้นที่เสี่ยง รูปแบบของระบบขนส่งมวลชนและโครงสร้างพื้นที่ที่ตกอยู่ในความเสี่ยง ทั้งยังมีการระบุการดำเนินการของรัฐเพื่อลดระดับภัยคุกคาม สิ่งที่สาธารณชนควรกระทำ และระบุนิสัยของคำแจ้งเตือน ทั้งนี้สาเหตุของการเปลี่ยนระบบการแจ้งเตือนคือ สาธารณชนไม่เชื่อถือระบบการแจ้งเตือนแบบกำหนดสี^๕

ส่วนที่เนเธอร์แลนด์ National Coordinator for Counterterrorism ในสังกัดกระทรวงความมั่นคงและยุติธรรม รับผิดชอบการพิจารณาประกาศแจ้งเตือนภัยก่อการร้าย โดยระบบการแจ้งเตือนภัยดังกล่าวมีเป้าหมายเป็นการให้ข้อมูลเพื่อให้ภาคส่วนทั้งรัฐและภาคเอกชนดำเนินการมาตรการป้องกันเพื่อลดผลกระทบกรณีเกิดเหตุก่อการร้าย โดยภาคส่วนดังกล่าวมีทั้งสิ้น ๑๕ ภาคส่วน ได้แก่ ท่าอากาศยาน รถไฟ การขนส่งในเมืองและในภูมิภาค ท่าเทียบเรือเดินสมุทร อุโมงค์และการป้องกันอุทกภัย อุตสาหกรรมเคมี อุตสาหกรรมน้ำมัน น้ำดื่ม ก๊าซธรรมชาติ ไฟฟ้า การสื่อสาร นิวเคลียร์ การเงิน เหตุการณ์สาธารณะ (public events) และโรงแรม^๖

หน่วยงานรับผิดชอบหลักในการประเมินความเสี่ยง และระบบการแจ้งเตือนภัยก่อการร้าย คือ สชช. กท. สดช. และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

๔. ด้านมวลชน (Public)

๔.๑ การให้ความรู้

การเผยแพร่ความรู้ความเข้าใจในประเด็นการต่อต้านการก่อการร้ายให้แก่ประชาชนเป็นความจำเป็นอย่างยิ่ง โดยเฉพาะสำหรับประเทศไทย ที่มีปัจจัยเอื้อต่อการก่อการร้าย

^๕ “Terror Alert Color Code Fades to Black: New Threat Warning System Coming Online.” ABC News. 20 April 2011.

^๖ National Counter for Counterterrorism and Security, Ministry of Security and Justice. “Counterterrorism Alert System. Available on http://english.nctb.nl/themes/Counterterrorism_Alert_System/

เช่น การเป็นสังคมเปิด มีเทคโนโลยีทางการสื่อสารที่ทันสมัย การสนับสนุนการเดินทางท่องเที่ยว และการลงทุนจากต่างประเทศ และความเป็นมิตรของชาวไทย ซึ่งการให้ความรู้ดังกล่าวมีวัตถุประสงค์เพื่อให้ประชาชนได้ตระหนักถึงภัยการก่อการร้าย (Public Awareness) แต่ไม่ตื่นตระหนก และร่วมมือกับภาครัฐในการเป็นหูเป็นตา ช่วยแจ้งเบาะแสการก่อการร้าย

หน่วยงานรับผิดชอบหลักในการให้ความรู้ภัยก่อการร้าย คือ ปชส. ทก. ศธ. และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

๔.๒ การป้องกัน

การป้องกันการก่อการร้ายที่ประชาชนสามารถมีส่วนร่วมได้มากที่สุดคือ การแจ้งเบาะแส ซึ่งควรได้รับการพิจารณาดำเนินการในลักษณะของโครงการ โดยจากกรณีตัวอย่างกรุงนิวยอร์ก สหรัฐฯ ประสบความสำเร็จจากโครงการ “Saw Something, Said Something” ซึ่งเมื่อ ๑ พ.ค.๔๓ พลเมืองดี ๒ คนแจ้งเจ้าหน้าที่ตำรวจพื้นที่ที่พบรถยนต์ต้องสงสัยที่คนร้ายนำมาจอดไว้ในย่านไทม์ สแควร์ ทำให้เจ้าหน้าที่สามารถเข้าจัดการแก้ไขปัญหาดังกล่าวได้อย่างรวดเร็ว ความสำเร็จของโครงการดังกล่าวทำให้กระทรวงความมั่นคงมาตุภูมิสหรัฐฯ ได้นำไปจัดทำโครงการ “If You See Something, Say Something” ขึ้นในระดับประเทศ โดยรณรงค์ผ่านสื่อมวลชน ทั้งวิทยุ โทรทัศน์ และเว็บไซต์ เพื่อให้ประชาชนแจ้งเตือนพฤติกรรม สิ่งของและบุคคลต้องสงสัยก่อการร้าย^{๖๖} หน่วยงานรับผิดชอบหลักในการให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการป้องกันการก่อการร้าย คือ ปชส. ทก. ศธ. และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

๔.๓ ความสัมพันธ์กับสื่อมวลชน

สื่อมวลชนมีบทบาทต่อการป้องกันและแก้ไขปัญหการก่อการร้ายสากล โดยนอกจากช่วยเหลือภาครัฐด้วยการเป็นช่องทางหรือเครื่องมือในการเผยแพร่ความรู้ความเข้าใจการต่อต้านการก่อการร้ายแก่ประชาชน สื่อมวลชนอาจกลับเป็นอุปสรรคต่อการแก้ไขปัญหการก่อการร้ายสากล ดังจะเห็นได้จากกรณีกลุ่ม God’s Army จับตัวประกันในโรงพยาบาลศูนย์ราชบุรี ระหว่าง ๒๔ ถึง ๒๕ ม.ค.๔๓ ซึ่งความพยายามของสื่อมวลชนที่จะถ่ายทอดภาพข่าวเหตุการณ์ในทันทีที่เกิดขึ้นเหตุเป็นอุปสรรคขัดขวางการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่เป็นอย่างยิ่ง ด้วยเหตุนี้จึงมีความจำเป็นที่ภาครัฐจะต้องเสริมสร้างความสัมพันธ์ ทำความเข้าใจกับสื่อมวลชนให้ตระหนักถึงบทบาทในเชิงบวกของตนในการป้องกัน และแก้ไขปัญหการก่อการร้ายสากลตั้งแต่ในยามปกติ อย่างไรก็ตาม

^{๖๖} US Department of Homeland Security. “If You See Something, Say Something”. Available On <http://www.dhs.gov/files/reportincidents/see-something-say-something.shtm> และ Brett Goldman and Mordecai Dzikansky, “Saw Something, Said Something: the Success of NYC Public Awareness Campaign Against Terrorism”. International Institute for Counter-Terrorism. Available On <http://www.ict.org.il/NewsCommentaries/Commentaries/tabid/69/Articlesid/827/currentpage/5/Default.aspx>

เทคโนโลยีทางการสื่อสารในปัจจุบัน ซึ่งทำให้ประชาชนโดยทั่วไป สามารถรายงานเหตุการณ์ได้ทันทีในเครือข่ายสังคมออนไลน์ (Social Networks) เช่นเดียวกับสื่อมวลชน เป็นประเด็นที่ภาครัฐควรพิจารณาถึงวิธีการที่จะจัดการกับประเด็นดังกล่าวด้วย

จากกรณีของอังกฤษ การสื่อสาร (Communications) ได้รับการยอมรับความสำคัญในฐานะที่เป็นส่วนหนึ่งของยุทธศาสตร์การต่อต้านการก่อการร้ายของอังกฤษเป็นครั้งแรกเมื่อปี ๒๕๕๒ ภายหลังรัฐบาลอังกฤษตระหนักว่า การสื่อสารอาจถูกใช้เป็นเครื่องมือในการตอบโต้อุดมการณ์และการโฆษณาชวนเชื่อของกลุ่มก่อการร้าย ทั้งนี้ รัฐบาลอังกฤษได้จัดตั้ง Research, Information and Communications Unit (RICU) เมื่อปี ๒๕๕๐ เพื่อเป็นศูนย์กลางความพยายามของรัฐบาลในยุทธศาสตร์การต่อต้านการก่อการร้าย และการใช้สาร (messages) ตอบโต้สารของอัลกออิดะห์

หน่วยงานรับผิดชอบหลักในการสร้างความสัมพันธ์กับสื่อมวลชน คือ ปชส. และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

๕. ด้านกฎหมาย (Law)

ปัจจุบัน ประเทศไทยไม่มีกฎหมายเฉพาะสำหรับการก่อการร้าย แต่มีกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการป้องกันการก่อการร้าย ๒ ฉบับ ได้แก่ พระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ.๒๕๔๒ และประมวลกฎหมายอาญาลักษณะความผิดเกี่ยวกับการก่อการร้าย มาตรา ๑๓๕/๑ – ๑๓๕/๔ โดยในบางประเทศที่เผชิญกับภัยคุกคามการก่อการร้าย ได้มีการพิจารณาออกกฎหมายต่อต้านการก่อการร้ายเป็นการเฉพาะ เพื่อให้อำนาจเจ้าหน้าที่มากขึ้น เช่น สามารถกักขังผู้ต้องสงสัยว่าก่อการร้ายได้นานขึ้น หรือสามารถกักขังผู้ต้องสงสัยในลักษณะ “กักกันไม่ให้ติดต่อกับโลกภายนอก” (Incommunicado) เช่น ในกรณีของสเปน มีการออกกฎหมายต่อต้านการก่อการร้าย มาตรา ๕๐๕ ซึ่งให้อำนาจเจ้าหน้าที่ในการกักขังผู้ต้องสงสัยได้นาน ๑๓ วัน นอกจากนั้นให้ถือว่าการก่อการร้ายและกิจกรรมต่างๆ ที่เกิดขึ้นก่อนเกิดเหตุร้าย แต่เป็นกิจกรรมที่นำไปสู่เหตุร้ายนั้นเป็นอาชญากรรม ดังนั้นเพื่อประสิทธิภาพของการแก้ไขและป้องกันการก่อการร้ายสากลจึงควรมีการพิจารณาปรับปรุงหรือบัญญัติกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการก่อการร้ายเป็นการเฉพาะ

หน่วยงานรับผิดชอบหลักในการพิจารณาปรับปรุงกฎหมาย คือ ขร. และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

อนึ่ง พระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ.๒๕๔๒ นิยามถึงการป้องกันการฟอกเงินของกลุ่มก่อการร้ายเอาไว้ใน มาตรา ๓ (๘) ว่าเป็นความผิดเกี่ยวกับการก่อการร้ายตามประมวลกฎหมายอาญา นอกจากนี้มีการแก้ไขเพิ่มเติม เพื่อให้สอดคล้องกับวิวัฒนาการของภัยก่อการร้ายคือการตรา พระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปราม

การฟอกเงิน พ.ศ. ๒๕๔๒ พ.ศ. ๒๕๔๖ เพื่อนำมาตรการตามกฎหมายมาใช้ควบคู่กับการบังคับใช้ประมวลกฎหมายอาญา โดยที่เป็นกรณีฉุกเฉินมีความจำเป็นรีบด่วนอันมิอาจหลีกเลี่ยงได้ ในอันที่จะรักษาความปลอดภัยของประเทศและความปลอดภัยสาธารณะ จึงจำเป็นต้องตราพระราชกำหนดนี้

ส่วนกฎหมายอาญา มาตรา ๑๓๕/๑ – ๑๓๕/๔ มีรายละเอียดดังนี้

ลักษณะ ๑/๑ ความผิดเกี่ยวกับการก่อการร้าย

มาตรา ๑๓๕/๑ ผู้ใดกระทำการอันเป็นความผิดอาญา ดังต่อไปนี้

(๑) ใช้กำลังประทุษร้าย หรือกระทำการใดอันก่อให้เกิดอันตรายต่อชีวิต หรืออันตรายอย่างร้ายแรงต่อร่างกาย หรือเสรีภาพของบุคคลใดๆ

(๒) กระทำการใดอันก่อให้เกิดความเสียหายอย่างร้ายแรงแก่ ระบบการขนส่งสาธารณะ ระบบโทรคมนาคม หรือโครงสร้างพื้นฐานอันเป็นประโยชน์สาธารณะ

(๓) การกระทำการใดอันก่อให้เกิดความเสียหายแก่ทรัพย์สินของรัฐหนึ่งรัฐใด หรือของบุคคลใดหรือต่อสิ่งแวดล้อม อันก่อให้เกิดหรือน่าจะก่อให้เกิดความเสียหายทางเศรษฐกิจอย่างสำคัญ

ถ้าการกระทำนั้นได้กระทำโดยมีความมุ่งหมายเพื่อขู่เข็ญหรือบังคับรัฐบาลไทย รัฐบาลต่างประเทศ หรือองค์การระหว่างประเทศ ให้กระทำหรือไม่กระทำการใดอันจะก่อให้เกิดความเสียหายอย่างร้ายแรง หรือเพื่อสร้างความปั่นป่วนเพื่อให้เกิดความหวาดกลัวในหมู่ประชาชน ผู้นั้นกระทำความผิดฐานก่อการร้าย ต้องระวางโทษประหารชีวิต จำคุกตลอดชีวิต หรือจำคุกตั้งแต่สามปีถึงยี่สิบปี และปรับตั้งแต่หกหมื่นบาทถึงหนึ่งล้านบาท

การกระทำในการเดินขบวน ชุมนุม ประท้วง โต้แย้ง หรือเคลื่อนไหวเพื่อเรียกร้องให้รัฐช่วยเหลือ หรือให้ได้รับความเป็นธรรมอันเป็นการใช้เสรีภาพตามรัฐธรรมนูญ ไม่เป็นการกระทำความผิดฐานก่อการร้าย

มาตรา ๑๓๕/๒ ผู้ใด.....

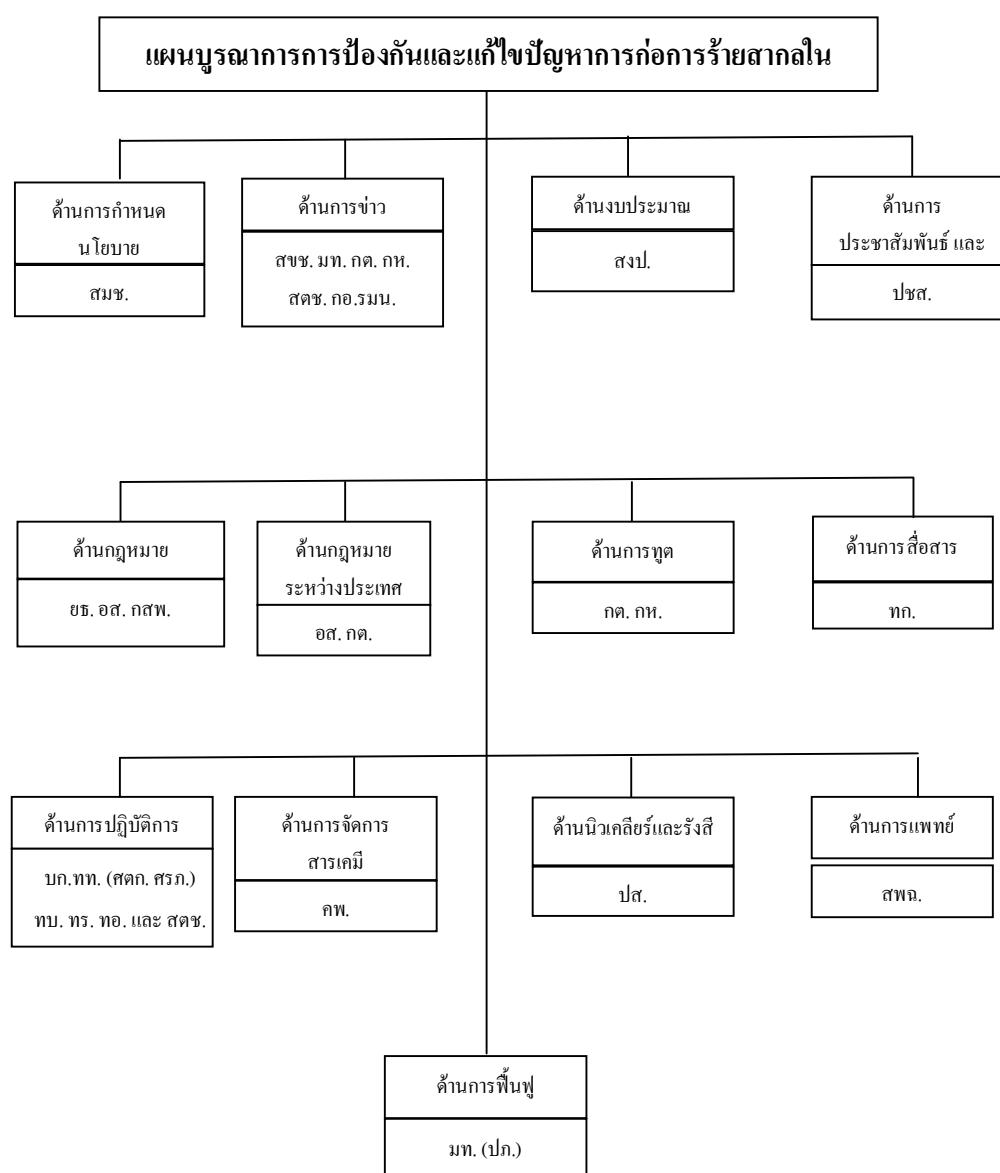
(๑) ขู่เข็ญว่าจะกระทำการก่อการร้าย โดยมีพฤติการณ์อันควรเชื่อได้ว่าบุคคลนั้นจะกระทำการตามที่ขู่เข็ญจริง หรือ

(๒) สะสมกำลังพลหรืออาวุธ จัดการหรือรวบรวมทรัพย์สิน ให้หรือรับการฝึกการก่อการร้าย เตรียมการอื่นใด หรือสมคบกัน เพื่อก่อการร้าย หรือกระทำความผิดใดๆ อันเป็นส่วนหนึ่งของแผนการเพื่อก่อการร้าย หรือยุยงประชาชนให้เข้ามามีส่วนในการก่อการร้าย หรือรู้ว่ามีผู้ก่อการร้ายและกระทำการใดอันเป็นการช่วยเหลือปกปิดไว้ ผู้นั้นต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่สองปีถึงสิบปี หรือปรับตั้งแต่สองหมื่นบาทถึงสี่หมื่นบาท

มาตรา ๑๓๕/๓ ผู้ใดเป็นผู้สนับสนุนในการกระทำความผิดตามมาตรา ๑๓๕/๑ หรือ มาตรา ๑๓๕/๒ ต้องระวางโทษเช่นเดียวกับตัวการในความผิดนั้นๆ

มาตรา ๑๓๕/๔ ผู้ใดเป็นสมาชิกของคณะบุคคลซึ่งมีมติของ หรือประกาศภายใต้คณะมนตรีความมั่นคงแห่งสหประชาชาติกำหนดให้เป็นคณะบุคคลที่มีการกระทำความผิด อันเป็นการก่อการร้ายและรัฐบาลไทยได้ประกาศให้ความรับรองมติหรือประกาศดังกล่าวด้วยแล้ว ผู้นั้นต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินเจ็ดปีและปรับไม่เกินหนึ่งแสนสี่หมื่นบาท

แผนภาพที่ ๗ แผนบูรณาการการป้องกันและแก้ไขปัญหาการก่อการร้ายสากลในปัจจุบัน

สรุป

การศึกษายาทบาทและความสัมพันธ์ระหว่างหน่วยต่อต้านการก่อการร้ายของประเทศ ไทย แสดงให้เห็นว่า ภารกิจการป้องกันและแก้ไขปัญหการก่อการร้ายมีลักษณะหลายมิติ (Multi-Dimensional) และมีพลวัต (Dynamic) การดำเนินการดังกล่าวจึงต้องอาศัยความร่วมมือจากหลาย ภาคส่วน และต้องกระทำอย่างต่อเนื่อง โดยเฉพาะการเตรียมความพร้อม ซึ่งถือเป็นความรับผิดชอบ ของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ในการที่จะเพิ่มพูนทักษะสำหรับการปฏิบัติงานอย่างสม่ำเสมอ โดยการ ฝึกอบรมเหตุการณ์ ซึ่งอาศัยการระดมสรรพกำลังของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง จะเป็นการทดสอบ ระบบการป้องกันและแก้ไขปัญหการก่อการร้ายสากลที่เห็นผลดีที่สุด เนื่องจากการประเมินผลการ ฝึกอบรมจะทำให้หน่วยงานที่เข้าร่วมสามารถนำไปปรับปรุงการดำเนินงานต่อไป นอกจากนี้การฝึก อบรมเหตุการณ์ยังช่วยสร้างความเข้าใจในหลักปฏิบัติ หลักนิยมที่ตรงกันระหว่างหน่วยงาน ทั้งยัง ส่งเสริมความสัมพันธ์ระหว่างเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้อง มิให้เป็นคนแปลกหน้าต่อกันในยามที่เกิด เหตุการณ์จริง และในยามปกติ ซึ่งความคุ้นเคยจะช่วยให้การประสานงานกระทำได้อย่างสะดวก

แม้มีหลายหน่วยงานเกี่ยวข้องกับการต่อต้านการก่อการร้ายในด้านใดด้านหนึ่ง แต่ โดยทั่วไป ในภารกิจด้านหนึ่ง จะมีหน่วยงานเดียวที่มีหน้าที่รับผิดชอบหลัก เช่น ในการปฏิบัติการ หน่วยปฏิบัติการพิเศษของเหล่าทัพต้องขึ้นควบคุมทางยุทธการกับ ศตค. ดังนั้น ศตค.จึงเป็น หน่วยงานรับผิดชอบหลักด้านการปฏิบัติการ นอกจากนี้ ภารกิจในหลายด้านอาจจำเป็นต้องอาศัย ความร่วมมือระหว่างหน่วยงานในการปฏิบัติการกิจ เช่น ด้านการข่าว มีหน่วยงานรับผิดชอบ ได้แก่ สชช. มท. กต. กท. สตช. กอ.รมน. อย่างไรก็ตามบางหน่วยงานกลับมีบทบาทคลุมเครือ ไม่ชัดเจน หรือเหลื่อมซ้อนกับภารกิจของหน่วยงานอื่น ดังจะเห็นได้จาก กอ.รมน. (สปป.๓) ซึ่ง ถูกระบุว่า มีบทบาทในการติดตาม ตรวจสอบ ประเมินสถานการณ์ พร้อมทั้งวางแผนอำนวยการ ประสานงานด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหอันเกิดจากการก่อการร้ายและอาชญากรรมข้ามชาติ ทั้งภายใน และภายนอกประเทศ รวมทั้งการบูรณาการแผนงาน/โครงการ และการดำเนินงาน ด้านความมั่นคงอื่นๆ ตามที่ได้รับมอบหมาย

การศึกษาข้างต้นยังพบความไม่ครอบคลุมในการแบ่งมอบภารกิจ กล่าวคือ บทบาท ที่จำเป็นบางด้านกลับขาดหน่วยงานรับผิดชอบหลัก อาทิ ไม่มีการกล่าวถึงระบบขนส่งมวลชน และ ระบบพลังงาน โดย คค. ควรได้รับมอบภารกิจเป็นศูนย์กลางการประสานและการให้ข้อมูลหากเกิด การก่อการร้ายต่อระบบขนส่งมวลชน และ พน. ควรได้รับมอบภารกิจในลักษณะเดียวกันกรณีเกิด การก่อการร้ายต่อระบบพลังงาน นอกจากนี้จากการที่กรุงเทพฯ เป็นศูนย์กลางของประเทศ ในหลายด้าน ความเป็นไปได้ที่จะเกิดเหตุก่อการร้ายในพื้นที่กรุงเทพฯ ย่อมสูงกว่าพื้นที่อื่นของ

ประเทศไทย ดังนั้นจึงควรระบอบทบาทความรับผิดชอบของกรุงเทพมหานครในการป้องกันและแก้ไขปัญหาค่าการก่อการร้ายสากลด้วย

แม้เป็นเรื่องสมเหตุสมผลที่หน่วยงานภาครัฐเป็นแกนหลักในการป้องกันและปราบปรามการก่อการร้ายสากล แต่ภาคการเมืองและภาคประชาชนสมควรได้รับการส่งเสริมให้มีความรู้ความเข้าใจ รวมทั้งมีบทบาทเพิ่มขึ้นมากกว่าในปัจจุบัน โดยตัวอย่างอุปสรรคจากการไม่ได้รับความร่วมมือจากภาคการเมือง เห็นได้จากกรณี เมื่อ ก.พ.๕๕ FATF กำหนดรายชื่อประเทศไทยเป็น ๑ ใน ๑๕ ประเทศ ที่มีข้อบกพร่องเชิงยุทธศาสตร์การป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พร้อมกำหนดให้เป็นประเทศต้องเฝ้าระวังทางการเงินและการสนับสนุนเงินแก่การก่อการร้าย เนื่องจากไม่ได้ดำเนินการให้มีการผลักดันกฎหมายต่อต้านการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน และการต่อต้านการสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้าย ภายหลังเมื่อปี ๒๕๕๓ FATF ได้เรียกร้องให้ประเทศต่างๆ ยกระดับการดูแลอย่างเข้มงวด

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรมในขณะนั้น ได้ทำเรื่องเสนอคณะรัฐมนตรีอนุมัติ แผนปฏิบัติการ รวมถึงการดำเนินการยกร่างกฎหมายใหม่ คือ พ.ร.บ.ป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ. และ พ.ร.บ.ป้องกันและปราบปรามการสนับสนุนการเงินแก่การก่อการร้าย พ.ศ. แต่กฎหมายดังกล่าวกลับตีบหน้าเพียงการยกร่าง ซึ่ง พ.ต.อ.สีหนาท ประยูรรัตน์ รักษาราชการแทน เลขาธิการคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน (ปปง.) เปิดเผยว่า ความพยายามผลักดันร่าง พ.ร.บ. ดังกล่าว ประสบปัญหาอุปสรรคจากความขัดแย้งทางการเมือง ระบบการเมืองไทยที่มีปัญหาแทรกซ้อน มีการเปลี่ยนแปลงรัฐบาลบ่อยจนทำให้การผลักดันกฎหมายมีความล่าช้า กล่าวได้ว่า การสนับสนุนจากภาคการเมืองจะเป็นแรงผลักดันสำคัญในการดำเนินการป้องกันและแก้ไขปัญหาค่าการก่อการร้ายสากล

ส่วนภาคประชาชน แม้มีการระบุในนโยบายการป้องกันและแก้ไขปัญหาค่าการก่อการร้าย พ.ศ.๒๕๔๕ ถึงการให้ความรู้และเสริมสร้างจิตสำนึกด้านความมั่นคงแก่ประชาชน เพื่อให้ประชาชนร่วมเป็นเครือข่าย แต่ในทางปฏิบัติกลับไม่มีหน่วยงานใดได้รับมอบภารกิจในการดำเนินการดังกล่าว แม้แต่ ปชส. โดยล่าสุด เมื่อ ๑๒ ม.ค.๕๕ มีการจับกุมนายอาทิส ฮุสเซน (Altris Hussein) สมาชิก Hizbollah ซึ่งซุกซ่อนสารเคมีที่ใช้ในการประกอบระเบิดน้ำหนักรวมประมาณ ๔,๐๐๐ กิโลกรัม ที่อาคารพาณิชย์ ถ.พระราม ๒ และเหตุระเบิด ซ.ปรีดีพนมยงค์ ๓๑ ถ.สุขุมวิท ๘๑ โดยกลุ่มชาวอิหร่าน เมื่อ ๑๔ ก.พ.๕๕ ซึ่งกลุ่มคนที่เกี่ยวข้องในทั้งสองเหตุการณ์มีเครือข่ายเคลื่อนไหวในไทยระยะเวลาดังกล่าว หากประชาชนได้ร่วมมือเป็นหูเป็นตา แจ้งเบาะแสแก่ทางราชการ ก็จะสามารเพิ่มประสิทธิภาพในการดำเนินการป้องกันเหตุก่อการร้ายสากลมากยิ่งขึ้น

เพื่อความสะดวกในการทำความเข้าใจ ในบทบาทและความสัมพันธ์ระหว่างหน่วยงานต่อต้านการก่อการร้าย โดยพิจารณาตามกลไก การประสานการปฏิบัติ และระเบียบปฏิบัติประจำกรณีเกิดเหตุก่อการร้ายสากล รวมทั้งแนวทางการปฏิบัติตามโครงสร้าง การบูรณาการการป้องกันและแก้ไข ปัญหาการก่อการร้าย ตามแผนภาพที่ ๘ และสรุปโครงสร้างลักษณะงานต่อต้านการก่อการร้ายที่กล่าวมาแล้วในบทที่ ๒ และบทที่ ๓ ในระดับยุทธศาสตร์ ยุทธการและยุทธวิธี โดยสรุปเป็นแนวทางของการยุติปัญหาการก่อการร้าย ตามแผนภาพที่ ๘

แผนภาพที่ ๘ โครงสร้างการยุติต่อต้านการก่อการร้ายระดับยุทธศาสตร์ ยุทธการและยุทธวิธี

